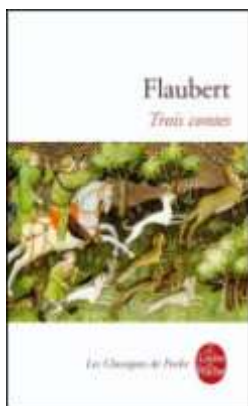

Trois contes, Gustave Flaubert

Sovint he repetit que no sóc gens amic ni partidari dels cànons literaris ni de res que s'hi assembla. Més aviat al contrari, entenc —i defenso— que el que ens ha de guiar a l'hora d'escollir una lectura és principalment el nostre gust personal. Segons el meu parer, les obres literàries —com totes les artístiques— no són ni poden ésser *millors, sublims o imprescindibles* amb caràcter *universal* o general.

Per més que una novel·la, un drama, un recull poètic o una narració pugui ésser considerada una *obra mestra* pels sectors acadèmics més irrefutables, no per això ho ha d'ésser per tothom i en tot moment. La història de la literatura demostra que també els clàssics poden ésser —i ho són, permanentment— objecte de revisió i de reclassificació. Criteri, no cal dir-ho, que una gran part de la doctrina filològica ortodoxa i la crítica més convencional considera una pura i simple heretgia. Quan no una mostra inexcusable d'incultura, de desconeixement.

Per contra, no tan sols crec que qualsevol obra mestra de la literatura és opinable i objecte de discussió, sinó que també ho són els autors. No només no hi ha obres indiscutibles, per damunt del bé i del mal, sinó que tampoc autors. Més encara, fins i tot quan es tracta d'autors de primera categoria, sovint només una sola obra els ha permès d'assolir el seu lloc a les enciclopèdies literàries. El paradigma d'aquesta realitat és, sens dubte, Miguel de Cervantes. *El Quijote* és una novel·la excelsa, digna de lloances i del tot recomanable, però la resta de la seva obra és —per dir-ho amb suavitat— com a mínim prescindible.

He pogut confirmar-ho de nou: animat per la recent lectura de la captivadora *Madame Bobary*, de **Gustave Flaubert**, vaig encarregar algunes obres més d'aquest autor francès. Malauradament, la immersió en la primera d'elles, *Trois contes* (Livres de Poche, 1972) m'ha sorprès de manera desagradable, oferint-me molt menys que no m'esperava. En realitat, decebent-me força. I encara més, en comparació amb la immortal història d'Emma.

Dels tres contes que componen el volum tan sols el segon d'ells, *Un coeur simple*, té elements de la petja i la força literària Flaubert. La vida de Félicité — un nom amb innegables connotacions bobarianes— recobra l'interès i l'estima de l'autor per les persones senzilles o simples, aquelles que no acostumen a tenir reservat cap racó a la història. Amb la història dels que no tenen història, la infrahistòria negligida —tan acostada a la intrahistòria d'Unamuno— que pretén recobrar i sostreure de les tenebres de l'oblit, de la desmemòria.

Personatges modestos i discrets emparentats amb aquelles *pobres gents* de Dostoievski, amb els orfes i dissortats infants de Dickens, o —tot i que amb un estil, un enfocament i un objectiu diametralment diferent— amb les inoblidables figures de Tom Sawyer o d'Huckleberry Finn. Una narració que esbossa, tot just amb quatre pinzellades amarades d'una gran força poètica, la vida d'una noia de *cor simple*, perduda en un món que desconeix, que no comprèn i que l'ignora. Una d'aquelles desafortunades persones que, més que viure, es limiten a permetre que el transcurs de la vida els traspassi o flueixi a través d'elles. Com una papallona que tan sols deixa un xic de pols de les seves ales als dits del temps. Una pols que la més lleu brisa esbarria.

Pel que fa a les altres dues narracions —*La Légende de Saint Julien l'Hospitalier* i *Hérodiade*— tan sols esmentar que reiteren dues de les idees cabdals de l'autor: la religió i les relacions de l'home amb déu, en el primer cas; l'atracció pels misteris i la màgia del desconegut que representa l'orient, en el segon. Un parell de contes que entenc que poden resultar més interessants per als estudiosos de l'obra de Flaubert que no pas per al públic en general.

Transcripció d'un bell paràgraf d'*Un coeur simple*:

«Ses robes étaient en ligne sous une planche où il y avait trois poupées, des cerceaux, un ménage, la cuvette qui lui servait. Elles retirèrent également les jupons, les bas, les mouchoirs, et les étendirent sur les deux couches, avant de les replier. Le soleil éclairait ces pauvres objets, en faisait voir les taches, et des plis formés par les mouvements du corps. L'air était chaud et bleu. Un merle gazouillait, tout semblait vivre dans une douceur profonde. Elles retrouvèrent un petit chapeau de peluche, à longs poils, couleur marron. Mais il était tout mangé de vermine. Félicité le réclama pour elle-même. Leurs yeux se fixèrent l'une sur l'autre, s'emplirent de larmes; enfin la maîtresse ouvrit ses bras, la servante s'y jeta, et elles s'étreignirent, satisfaisant leur douleur dans un baiser qui les égalisait.»

diumenge, 24 d'octubre del mxx

Informació sobre els drets

© Cesc Serrahima 2010